

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р **Камен Димитров Петров**, Университет за национално и световно стопанство, факултет „Управление и администрация“, катедра „Регионално развитие“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4 науки за земята. по научна специалност „икономическа и социална география на България. райониране на България - методологически проблеми“

Автор на дисертационния труд: **Калоян Петров Цветков**

Тема на дисертационния труд: *“Трансформация на градското пространство в постсоциалистическите градове, на примера на София, Букурещ и Братислава“.*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно **Заповед №РД 38-167/21.03.2019 г.** на Ректора на СУ “Св. Кл. Охридски“

1. Информация за дисертанта.

Дисертантът - Калоян Петров Цветков, се е обучавал по докторска програма към катедра „Икономическа и социална география“, към Геолого-географски факултет на СУ „св. Кл. Охридски“ по научна специалност „Икономическа и социална география на България. Райониране на България - Методологически проблеми“, съгласно Заповед на Ректора на СУ №РД-20-268/29.01.2015г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 01.02.2015г. – 01.03.2018г. Проследяването на процеса по натрупване на нови професионални знания и базови умения в сферата на социално-икономическата география от Калоян Цветков позволява да се заключи, че той е натрупал опит от разнообразни обучения и дейности, притежава необходимата квалификация, допуснат е до защита и след като се е обучавал в една от елитните катедри в Софийския университет. От предложената документация е видно, че са спазени необходимите изисквания за обучението по докторска програма в катедра „Социално-икономическа география към ГГФ на СУ “Св. Климент Охридски.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Докторатът е организиран в методологическа структура от увод, четири глави, заключение, насоки за продължаване на изследването, индекс на фигурите и на таблиците, и приложение. Обемът на разработката възлиза на 228 стандартни машинописни страници (36 таблици, 67 фигури и 25 приложения), като за целите

на изследването са използвани 159 български и чуждестранни научни литературни източници, цитирани коректно, допълнително са посочени 31 източника, включително и от интернет. Избраната структура съответства на една завършена логическа цялост с причинно-следствена обвързаност между отделните глави, както и между параграфите в тях. Логично обоснована е актуалността на темата, по подходящ начин са формулирани и съгласувани основната цел и задачи, обектът и предметът на изследване, основната изследователска теза и въведените ограничения. Дисертационния труд почива на система от показатели за оценка на пространствените закономерности и развитието на градските системи базирани на хронологическия преглед и свързаните с това въздействия, които променят геурбанистичната картина. В тази посока е редно да очакваме подобряване на методологическия инструментариум с допълване на представените пространствени данни на стр.12 и 13 от теоретичната част на изследването. В тази посока мисля, че „трансформацията“ предполага оценка на полето на промяна в по-иновативен аспект. Въпреки това приемам, че е представена на необходимото ниво методология и информационната база, на която да почива изследването. Може да се добави като критика, че теоретичния анализ може да бъде допълнен и с още няколко автора и изследователи, които системно изследват проблемите на геурбанистиката. Работата би спечелила ако определени твърдения не са представени „аксиоматично“ и ако цитиранията са по-прецизни. В работата има твърдения, фигури и схеми за които може да се приеме, че са адаптирани, но не е обоснована каква е промяната. Това е така, защото в процеса на доказване автора е използвал различни средства за графично и схематично представяне на основни тенденции и зависимости, които убеждават в адекватността на направените изводи. Можем да приемем, че докторант Калоян Цветков познава историята и съвременното състояние на проблема и умее да подбира, както и правомерно да цитира източниците и научните постижения в областта геурбанистиката.

Справедливо е да се посочи, че авторът демонстрира сравнително добра литературна осведоменост относно концептуалната рамка на дисертационното изследване, която определя изследователската ниша и качеството на дисертационния труд. Много от въпросите в дисертационния труд са изключително сложни и дискуссионни. Въпреки това прави добро впечатление ясната позиция на кандидата при дефиниране на теоретико-методологичната основа на труда.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Фокусът на изследване на трансформацията на градското пространство в постсоциалистическите градове е сериозно предизвикателство, защото редица процеси се динамизират през последните години, придобиват съкратени времеви интервали други проявления и характеристики, което поставя нови научни предизвикателства относно настоящите и бъдещите им тенденции в развитието на урбанизираните ареали. На практика обаче в българската научна литература не е представено подобно системно изследване по предмета и обекта на посочения дисертационен труд и по-конкретно разглеждането на три столични града в

Източна Европа. Поради този факт част от постигнатите резултати могат да се възприемат като научни и методологически приноси. Разработена е методология, въз основа на която е осъществен функционален урбанизационен анализ на трите столици обект на изследване. Налице е концептуална връзка и обусловеност между постигнатите научни и научно – приложни резултати. Следва да се отбележи, като положителна констатация докторантът обосновава своите изводи и обобщава, като изследва причините, търси и изказва собствено виждане по очертаните зависимости. Докторантът демонстрира умения за умело боравене с научни понятия, стремеж към критичен анализ и научен стил на изложението. Изводите резюмирани потвърждават тезата на изследването.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

На първо място, на базата на извършено теоретично проучване е избрана и адаптирана подходяща методическа рамка за практическото изследване на трансформация на градското пространство в постсоциалистическите градове, на примера на София, Букурещ и Братислава. Гореспоменатата рамка придобива конкретни очертания чрез ефективно адаптиране на специфична метрична система. На второ място използваната методология е позволила да се изпълнят поставените изследователски задачи и да се постигне поставената цел на изследването. На трето място може да се приеме, че имаме дисертационен труд с преобладаващи авторски обобщения, интерпретации и разкриване на нови разбирания, класификации и страни на известни теоретични постановки от различни научни школи, както и получаване на нови научни факти и обобщения, на базата на които са предложени препоръки за усъвършенстване на управлението на урбанизираните ареали и териториални системи. На четвърто място изведени са важни концепции, чрез които се оценява необходимостта от адаптиране и развитието на функционалността на урбанизираните ареали. Прави впечатление, че дисертантът представя свои обобщения и интерпретации, както и работни дефиниции, което е закономерен резултат от добрата осведоменост и задълбочена подготовка. Казаното до тук ни дава достатъчни основания да приемем, че поставените цел и задачи в дисертационния труд са постигнати в значителна степен, а основната изследователска теза е потвърдена.

5. Оценка на публикациите по дисертацията.

Представените публикации в сборници от научни конференции със съответни научни комитети и статии в списание (годишник) с редакционна колегия ми позволяват да заключа, че в съдържателно отношение същите са тясно свързани с дисертационното изследване и по адекватен начин осигуряват публичност на получените резултати.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е прецизно разработен. Чрез същия се предлага по ясен начин и сбито необходимата информация за труда. Автореферата добре и изчерпателно

отразява основните моменти в дисертационния труд. Включените фигури и таблици улесняват и ускоряват запознаването с труда. Представена е справка, в която дисертантът е отразил коректно основните си приноси.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В дисертационния труд няма допуснати пропуски, неточности и противоречия. Може само да отбележа, че докторантът трябва по-смело да полемизира с учените, които цитира, като по този начин по-ясно се открояват собствените му тези. Препоръчвам на дисертанта да открие и разработването на научни публикации в колектив, с което анализът и изследването на даден проблем може да бъдат извършени от различни гледни точки. Тъй като подходът на изследване на докторанта е интересен и постигнатите резултати са показателни препоръчвам след защитата на дисертацията, авторът да оформи изследванията си в книга, защото те представляват безспорен интерес, както за географията така и за геоурбанистите. Посочените бележки и препоръки не намаляват достойнствата на изследването. Имам и един въпрос, по който бих желал да чуя мнението на докторанта:.

Предложеният модел на трансформация на постсоциалистическото пространство може ли да бъде приложен върху градове от по-нисък ранг, като например Пловдив, Констанца и Кошице?

8. Заключение

Представения дисертационен труд е самостоятелно и задълбочено научно изследване по актуален и значим проблем, в което са налице ясно изразени авторски приноси и обосновано са отправени конкретни препоръки за развитието на посочените териториални системи. Трудът е резултат на добра комбинация на способности за извършване на научни изследвания и на практически опит на докторанта. Ето защо с убеденост оценявам положително дисертационния труд, който отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват „За“ присъждане на докторант **Калоян Петров Цветков** образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4 Науки за земята, по научна специалност „Икономическа и социална география на България. Райониране на България - Методологически проблеми“.

09.05.2019 г.

Гр.София

Подпис:

(доц.д-р Камен Петров)